

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР

Вх. № 2287/2017 г. - *СП*
(Моля, цитирайте при отговор)
София, ... *13.07.2017* ..... 2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № *КП-727-00-5.*
дата *13.07.2017.* г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КЪМ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КП-753-03-22/16.06.2017 г.

ОТНОСНО: *Законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 754-01-15, внесен от Корнелия Петрова Нинова и група народни представители на 01.06.2017 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По повод на Вашето искане за представяне на становище по *Законопроекта за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 754-01-15, внесен от Корнелия Петрова Нинова и група народни представители на 01.06.2017 г.*, във Върховната касационна прокуратура бе проведено обсъждане. Резултатите от обсъждането ми дават основание да изразя следното становище от името на Прокуратурата на Република България (ПРБ):

С обсъждания законопроект се предлага отмяна на въведената в НПК, със ЗИДЗИНЗС (изм., ДВ, бр. 13 от 7.02.2017 г., в сила от 7.02.2017 г.), възможност осъденият сам и директно да инициира производство за предсрочно условно освобождаване (Глава тридесет и пета, Раздел I НПК).

Препоръка Рес (2003) 22 на Комитета на министрите на държавите-членки относно условното освобождаване (освобождаването под гаранция), приета на

24.09.2003 г., регламентира принципа, че „с цел намаляване на вредното въздействие на лишаването от свобода и за **насърчаване на връщането в обществото на лишени от свобода лица при условия**, които имат за цел да гарантират безопасността на външната общност, законът трябва да направи условното освобождаване достъпно за всички осъдени лишени от свобода, включително и тези с доживотна присъда“. Именно в изпълнение на този принцип е направено и изменението в чл. 437, ал. 2 НПК (изм., ДВ, бр. 13/2017 г.).

Нашата позиция е, че всеки осъден трябва да има директен достъп до съд, който да извършва преценка относно допустимостта и основателността на молбата му за предсрочно условно освобождаване. Предпоставките за условно предсрочно освобождаване са ясно регламентирани в закона (чл. 70 НК) и сред тях не са видят, тежестта и квалификацията на престъплението, за което осъденият е признат за виновен и лишен от свобода. Изложените от вносителите аргументи, че прилагането на условно предсрочно освобождаване спрямо извършителите на тежки престъпления създава негативно отношение у пострадалите и обществото, е лишено от правна аргументация и не отчита същността и целите на този институт.

Тук е необходимо да се обърне внимание, че достъпът на осъдения до съд не води автоматично и винаги до условното му предсрочно освобождаване (в каквато насока са аргументите на вносителите). Преценката дали дадено лице да бъде условно предсрочно освободено се извършва не от осъдения, а от решаващия орган – съда, поради което мотивите на вносителите в тази връзка, търпят сериозна критика.

Критериите, които лишените от свобода лица трябва да изпълнят, за да бъдат освободени предсрочно условно, трябва да бъдат ясни, категорични и реалистични и следва да се прилагат по начин, който позволява условно освобождаване на всички лишени от свобода, които се считат като отговарящи на минималното ниво на гаранции, за да придобият статут на граждани, спазващи закона. Задължение на властите е да докажат, че лишеното от свобода лице не е изпълнило критериите (чл. 18 и чл. 20 от Препоръка № 22/2003г.).

Предложенията за отмяна на чл. 439а, ал.1 и ал. 3 НПК не съответстват на изискванията на Препоръка № 22/2003 г. на Комитета на министрите. Следва да се има предвид, че ал. 1 е дефиниция на доказателствата за поправяне и примерно изброяване на част (най-важните) от тях, а забраната по ал. 3 не създава привилегия за всички лишени от свобода, а само за тези, които поради обективна невъзможност (обстоятелства независещи от волята им или въпреки изразената от тях воля) не са могли да дадат доказателства за поправянето си чрез посочените в ал. 1 дейности.

Отмяната на тези разпоредби ще има за последици липсата на единни критерии относно преценката за поправяне на осъдените, противоречива съдебна практика и неоправдано третиране на част от лишените от свобода еднакво с тези,

които със своите действия са дали доказателство, че не са се поправили и нямат желание да го правят.

Направените предложения не съответстват и на приетите изменения и допълнения на ЗИНЗС (изм., ДВ, бр. 13/2017 г.), отнасящи се до компетентните органи и лица, които могат да правят предложения за условно предсрочно освобождаване.

Предвид изложените съображения, ПРБ не подкрепя предложения законопроект за изменение на НПК.

Като благодарим за предоставената възможност да изразим становище по законопроекта, се надяваме същото да бъде полезно в законодателния процес.

С УВАЖЕНИЕ:

ПЕНКА БОГДАНОВА
ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
ПРИ ВКП

